

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖLLE

Mänttä-Vilppulan kaupunki / kaupunginjohtaja Esa Sirviö

Lausunto koskien ulkoistamissopimuksia valinnanvapauslakiesityksessä (Esitysluonnos 12.4.2017, § 95)

Kiitämme kutsusta kuulemistilaisuuteen ja lausumme seuraavaa:

Taustaa

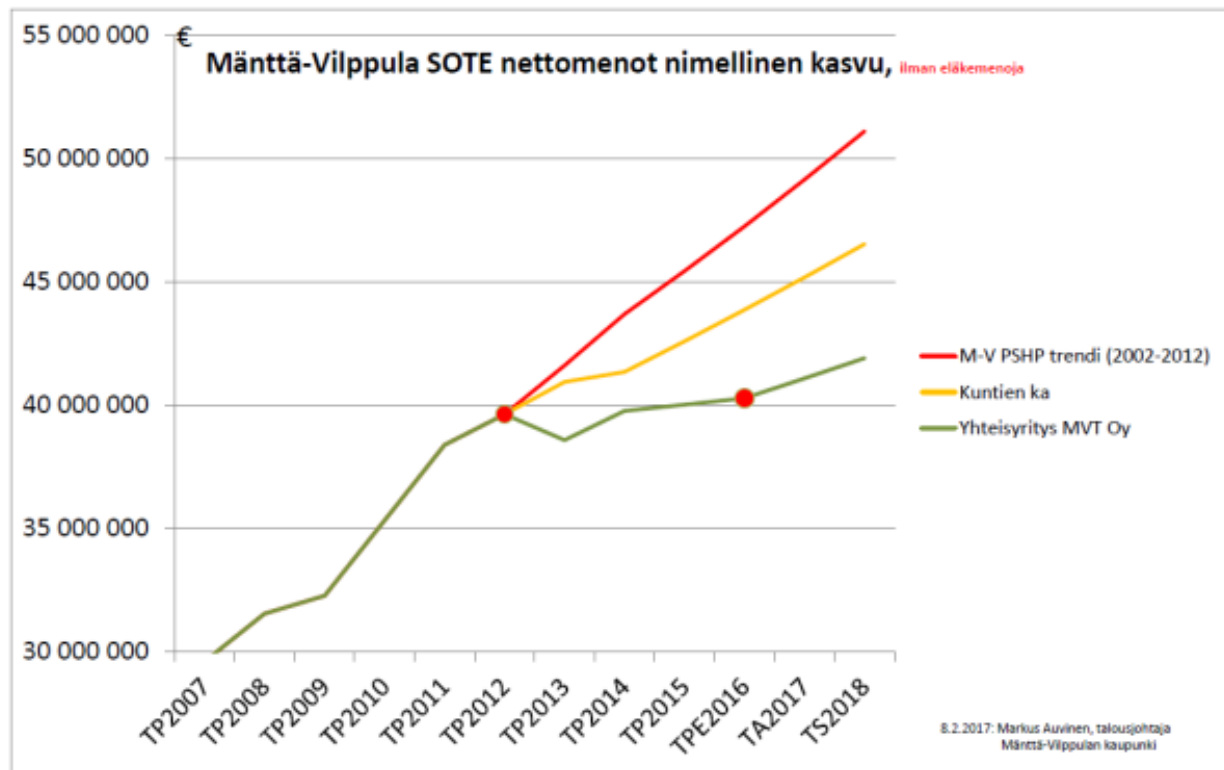
Mänttä-Vilppulan kaupungin sote-palvelut on tuotettu kokonaisulkoistussopimuksen mukaisesti jo vuoden 2013 alusta lukien. Nyt voimassa oleva palvelutuotantosopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 20.6.2016 (§ 149). Sopimus on luonteeltaan 10+5 vuotta ja myös optiovuodet on hyväksytty. Sopimuksen mukaan palveluntuottaja laskuttaa kiinteän vuosihinnan palveluiden tuottamisesta.

Tulokset

Ulkoistamissopimusten myötä kaupunki on pystynyt turvaamaan alueen asukkaiden sote-palvelut. Palvelut on tuotettu laadukkaasti ja kustannustehokkaasti sekä lähipalveluperiaatteella. Seuraavalla sivulla oleva kuvio, joka on tehty kaupungin virallisten tilinpäätöslukujen perusteella, osoittaa kustannustehokkuuden. Samaan aikaan palveluiden määrä sekä laatu ovat parantuneet alueellamme merkittävästi.

Kaupunkina emme ole pitäneet emmekä pidä palvelutuotantosopimusta ns. ”monopoli-sopimuksena”. Sopimuksen mukaan palveluntuottajalla on velvollisuus tuottaa sopimuksessa mainitut palvelu, mutta ei oikeutta eikä missään nimessä yksinoikeutta palvelutuotantoon. Palveluiden valinnanvapaus, siltä osin kuin se on jo nyt käytössä, toimii alueellamme jo nykyisellään. Sopimuksessamme on kysymys julkisen hankintalain mukaisesta hankinnasta. Kyse ei siis ole kaupungin järjestämisvastuun siirtämisestä tai monopoliasemassa olevan palveluntuottajan toiminnasta.

Hallituksen esitysluonnos laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa / ulkoistamissopimuksia koskeva ehdotus (§ 95)

Hallituksen esitysluonnoksen 95 §:n ensimmäinen momentti kuuluu seuraavasti:

Palvelun tuottajaa, jolla on maakunnalle siirtyvä kunnan tai kuntayhtymän kansa tehty sopimus 15 §:ssä tarkoitettujen suoran valinnan palvelujen, 18 ja 22 §:ssä tarkoitettujen asiakassetelipalvelujen tai 25 §:ssä tarkoitettujen henkilökohtaisella budjetilla toteutettavien palvelujen tuottamisesta, ei saa hyväksyä tässä laissa tarkoitetuksi palvelujen tuottajaksi 45 §:n mukaisessa hyväksymismenettelyssä sopimuksen voimassaoloaikana niille asiakkaille, joiden palveluja sopimus koskee.

Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan pykälän tarkoituksena on estää ns. kaksoislaskutus, varmistaa valinnanvapauden toteutumista, lisätä kilpailua sekä yhdenmukaistaa sosiaali- ja terveydenhuollon tuotannon rakenteita.

Mänttä-Vilppulan kaupungin näkemys:

Mänttä-Vilppulan kaupunki kannattaa ministeriön tavoitteita valinnanvapauden varmistamisesta ja kaksoislaskutuksen eliminoimisesta. Palveluiden valinnanvapaus on sinällään näkemyksemme mukaan erittäin tärkeä elementti koko sote-uudistuksessa.

Lakiluonnoksessa oleva pykälä ei kuitenkaan vastaa asetettuja tavoitteita vaan se vaikuttaisi toteutuessaan täysin päinvastaiseen suuntaan. Luonnoksen mukainen lakiesitys mahdollistaisi kaksoislaskutuksen, mikäli asiakkaan oman kunnan lähipalveluita tuottavien yksiköiden sijasta asiakas valitsisi esimerkiksi naapurikunnassa tai muiden palveluntuottajien toimesta tuotettavia palveluja. Sama asiakas aiheuttaisi maksuja palveluistaan useammalle tuottajalle esimerkiksi tilanteessa, jossa maakunta olisi myöntänyt kokonaisulkoistuskunnassa asuvalle asiakkaalle asiakassetelin tai henkilökohtaisen budjetin. Tämä voi myös johtaa siihen, että lakiesitys tuossa muodossa kaventaisi asiakkaiden valintamahdollisuuksia.

Lisäksi lakiluonnoksessa esitetyn pykälän sananmuoto toisi lain piiriin useita satoja sopimuksia eikä pelkästään kokonaisulkoistussopimuksia.

Mänttä-Vilppulan kaupungin ehdotus lakiluonnoksen 95 §:ksi:

Lakiehdotukseen sisällytetyn 95 §:n tarkoitus ja tavoite voitaisiin toteuttaa säätämällä pykälä siten, että kokonaisulkoistustuottajaa ei hyväksyttäisi valinnanvapauspalveluntuottajaksi samoille asiakkaille, mikäli kyseisistä palveluista voisi muodostua kaksinkertaista kustannusta.

Asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa annettavan lakiesityksen 95 §:n ensimmäinen momentti kuuluisi seuraavasti:

Palvelun tuottaja, jolla on maakunnalle siirtyvä kunnan tai kuntayhtymän kanssa tehty sopimus 15 §:ssä tarkoitettujen suoran valinnan palvelujen, 18 tai 22 §:ssä tarkoitettujen asiakasseteli-palvelujen tai 25 §:ssä tarkoitettujen henkilökohtaisella budjetilla toteutettavien palvelujen tuottamisesta, voidaan hyväksyä tässä laissa tarkoitetuksi palvelun tuottajaksi 45 §:n mukaisessa hyväksymismenettelyssä, vain mikäli [hyväksymismenettelyssä voidaan varmistaa, että] kyseisen palvelun tuottajalle ei, 15 §:ssä, 18 §:ssä, 22 §:ssä ja 25 §:ssä tarkoitetuista palveluista maksettavien korvausten voimaantulosta alkaen, makseta maakunnalle siirtyvän tai siirtyneen palvelusopimuksen mukaisia korvauksia samoille asiakkaille tuotettavista samoista palveluista vaan korvaukset tässä laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamisesta maksetaan yksinomaan

tässä laissa todetulla tavalla. Sopimuksen voimassaolo ei rajoita asiakkaiden oikeutta valita palvelun tuottaja tämän lain mukaisesti.”

Lopuksi:

Julkisen puolen edustajana allekirjoittaja ihmettelee lakiluonnoksen 95 §:n muotoa siinä mielessä, että lakiluonnoksen kyseinen pykälä esitettyssä muodossaan estää sen, että kaupungille menestykseksi osoittautunut malli ei voisi olla menestys myös maakunnalle. Mikäli lakiluonnos tulee hyväksytyksi esitettyssä muodossaa 95 §:n osalta, niin se voi johtaa siihen, että hyvin toimivat palvelut sekä palveluntuottaja eivät olisikaan kaikkien asiakkaiden valinnanvapauden piirissä.

Nykyisessä palvelutuotantosopimuksessamme on mainittu mm. että *hankinnan kohteena olevan palvelun sisältö tai määrä saattaa muuttua sopimuskaudella esimerkiksi palveluiden kohteena olevan väestöpohjan tai lainsäädännöstä johtuvien muutosten vuoksi. Sopimusmuutoksista neuvotellaan sopijapuolten kesken, ja muutoksista sovitaan kirjallisesti.* Näin ollen sopimuksen siirtyessä kaupungilta maakunnalle, voi maakunta ja palveluntuottaja neuvotella sopimuksen sisällön sellaiseksi, että se varmistaa asiakkaiden valinnanvapauden sekä estää mahdollisuuden kaksoislaskutukseen. Sopimusmuutos ei näin ollen ole millään tapaa ristiriidassa esim. julkisen hankintalain kanssa. Uskomukseni mukaan vastavia lausekkeitä on käytetty varsin yleisesti myös muissa ulkoistussopimuksissa.

3.5.2017 Mänttä-Vilppula

Esa Sirviö

Kaupunginjohtaja

0400 975 211

esa.sirvio@taidekaupunki.fi

Taidekaupunki

Mänttä-Vilppula

Seppälän puistotie 15

PL 69, 35801 Mänttä

MÄNTTÄ-VILPPULAN KAUPUNKI
Seppälän puistotie 15
PL 69, 35801 Mänttä

Puhelinvaihte
(03) 488 811
www.manttavilppula.fi